

بسمه تعالی

طرح درسی اندیشه سیاسی در اسلام و ایران ۲

(از عباسیان تا دوره قاجاریه)

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با آراء سیاسی، جریان ها و اندیشمندان مسلمان و ایران اسلامی در قرون میانه (از

عباسیان تا دوره قاجار)

شرح درس:

در این درس دانشجویان با آراء سیاسی جریانها و اندیشمندان مسلمان و ایرانی در باره مسایل عمده سیاسی و نقد کامیابی ها و ناکامی های هر یک به منظور دسترسی به الگوهای اندیشه سیاسی مطلوبتر آشنا می شوند (استفاده از تکنیک شبیه سازی در آموزش سیاسی در نقش هر یک از فرقه ها، جریان ها و متفکرین توصیه می گردد)

سرفصل درس:

کلیات

-الگوهای ثبات و تحول در اندیشه سیاسی در قرون میانه اسلامی؛

-قالب های نظری متفکر شناسی:

-تأثیر پذیری از متفکرین و اندیشه ها؛

-تأثیرپذیری از واقعیت؛

-تأثیرگذاری بر واقعیت؛

-تأثیرگذاری بر متفکرین و اندیشه ها؛

-شرح محورهای اندیشه متفکر؛

-الگوهای بررسی اندیشه سیاسی در اسلام دوره میانه (محققان اسلام و مستشرقان)

اول.الف.اندیشه های سیاسی فیلسوفان مسلمان و ایرانی

کلیات

-ابونصر محمد فارابی

-ابو یعقوب سجستانی

-ابوحیان توحیدی

-اخوان صفا

-ابوالحسن عامری نیشابوری

-ابن سینا

-ابن مسکویه رازی

-خواجه نصیرالدین طوسی

-قطب الدین شیرازی

-ابن باجه اندلسی

-ابن طفیل

-ابن رشد

-کندی

...-

ب.اندیشه های سیاسی متکلمان مسلمان و ایرانی

کلیات

-متکلمان اشعری(غزالی...)

-متکلمان معتزلی(قاضی عبدالجبار،...)

-متکلمان شیعی(سید مرتضی علم هدی، شیخ مفید،...)

دوم.اندیشه های سیاسی فقیهان مسلمان و ایرانی

کلیات

-فقیهان اهل سنت(ابویوسف، غزالی، ماوردی، روزبهان حنجی، ابن جماعه، ابن تیمیه)

-فقیهان شیعی(علامه حلی، محقق کرکی، محقق سبزواری،...)

سوم.اندیشه های سیاسی دانشمندان مسلمان و ایرانی

کلیات

-جغرافیدانان مسلمان و ایرانی(مسعودی،)

-تاریخدانان مسلمان و ایرانی(مسعودی، ابن مقفع،...)

-مردمشناسان و جامعه شناسان مسلمان و ایرانی(ابن خلدون،...)

(چهارم.اندیشه های کارگزاری سیاسی دانشمندان مسلمان و ایرانی)

-کارگزاران، اندرزنامه نویسان، سیاستنامه نویسان و ادیبان مسلمان و ایرانی(محمدبن طباطبا، نخجوانی،

خواجه نصیر الدین طوسی، عبید زاکانی، ابن مقفع، سعدی، فردوسی، کیکاوس بن وشمگیر)

منابع پیشنهادی:

-پولادی، کمال(۱۳۹۴)تاریخ اندیشه سیاسی در ایران و اسلام، چاپ پنجم، تهران: مرکز.

- تقوی، ناصر (۱۳۸۴) دوام اندیشه سیاسی در ایران: ارزیابی تحلیلی نظریه زوال اندیشه سیاسی، تهیه پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، پژوهشکده علوم و اندیشه سیاسی، قم: بوستان کتاب.
- حسن، حسن عباس (۱۳۸۹) ساختار منطقی اندیشه سیاسی اسلام، ترجمه مصطفی فضایی، قم: بوستان کتاب.
- حلبی، علی اصغر (۱۳۸۰) تاریخ اندیشه های سیاسی در ایران و اسلام، تهران: اساطیر.
- علیخانی، علی اکبر و همکاران (۱۳۸۷) سیاست نبوی؛ مبانی، اصول و راهبردها، تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.
- عنایت، حمید (۱۳۸۵) نهادها و اندیشه های سیاسی در ایران و اسلام، با تصحیح و مقدمه صادق زیبا کلام، تهران: روزنه.
- عنایت، حمید (۱۳۹۲) اندیشه سیاسی در اسلام معاصر، ترجمه بهاء الدین خرمشاهی، تهران: خوارزمی.
- فریشلر، کورت (۱۳۹۳) امام حسین (ع) و ایران، ترجمه ذبیح الله منصوری، تهران: بدرقه جاویدان.
- قادری، حاتم (۱۳۹۵) اندیشه سیاسی در اسلام و ایران، چاپ پانزدهم، تهران: سمت.
- کرون، پاتریشیا (۱۳۸۹) تاریخ اندیشه های سیاسی در اسلام، ترجمه مسعود جعفری، تهران: سخن.
- این سر فصل در جلسه مورخه ۱۳۹۵/۶/۲ کارگروه تحول و ارتقاء علوم سیاسی به تصویب نهایی رسید.